

Sygn. akt IV P 82/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2015 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Barbara Kokoryn
Ławnicy:	Kazimiera Juchniewicz, Wojciech Kowalski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Joanna Racis

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2015 r., w O.

na rozprawie sprawy z powództwa A. B.,

przeciwko (...) Spółdzielni (...) w O.,

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy;

I przywraca powoda do pracy u pozwanego na dotychczasowych warunkach pracy i płacy;

II zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę (...)(...) złotych tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy;

III zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę tytułem kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego udzielonego przez r.pr. L. O. z Kancelarii Radców Prawnych w O. wynagrodzenie w kwocie (...)

IV nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę(...) tytułem opłaty, od której powód był zwolniony;

V wyrokowi w pkt II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty (...)(...) ((...))

Sygn. akt IV P 82/14

UZASADNIENIE

A. B. wystąpił z powództwem przeciwko (...) Spółdzielni (...) w O. o przywrócenie do pracy.

W uzasadnieniu podał, że był zatrudniony w pozwanej spółdzielni od 27.07.1981r. W dniu 03.02.2014r. otrzymał rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, w którym jako przyczynę podano wyczerpanie okresu zasiłkowego i dalszą niezdolność do pracy po tym okresie, zgodnie z orzeczeniem zakładowego lekarza medycyny pracy z dnia 27.01.2014r. Wskazał, że na zwolnieniu lekarskim przebywał od dnia 29.07.2013r. do dnia 24.01.2014r. Powód podał dodatkowo, że pracodawca odmówił mu udzielenia urlopu wypoczynkowego. Lekarz zakładowy stwierdził brak zdolności do pracy na zajmowanym przez powoda stanowisku. Nikt nie stwierdził, czy mógłby pracować na innym stanowisku, od razu został zwolniony. Jednocześnie nie było zastrzeżeń do jego pracy.

(...) Spółdzielnia (...) w O. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu podała, że doszło do rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 53 kp. Powód zatrudniony na stanowisku tłoczarz w metalu, miał niepełnosprawność związaną upośledzeniem (...). Pozwana podkreśliła, że rana u powoda nie zagoiła się, zatem powód jest niezdolny do pracy, o czym orzekł lekarz medycyny pracy. Wskazane stanowisko pracy jest związane z cięciem metalu i powoduje zagrożenie dla powoda. Jednocześnie wcześniej proponowane inne stanowisko pracy nie zostało przyjęte przez niego, gdyż przyniósł zaświadczenie, że także na tym stanowisku nie powinien wykonywać pracy.

Pełnomocnik powoda wniosł o przywrócenie powoda do pracy, a także o zasądzenie na rzecz powoda kwoty (...)zł wyliczonej w oparciu o art. 57 § 1 kp.

Powód podtrzymał stanowisko swego pełnomocnika, wniosł o przywrócenie do pracy i zasądzenie kwoty (...) zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

Pełnomocnik pozwanego i pozwany wnieśli o oddalenie powództwa w całości, zakwestionowali co do zasady i wysokości roszczenie o wynagrodzenie za okres 3 miesięcy.

Sąd ustalił, co następuje:

A. B. ma(...)lat. Jest zawodu ślusarzem-tłoczarzem metalu. Ma niepełnosprawność związaną z upośledzeniem narządu (...). W dniu 05.01.1977r. A. B. został zaliczony do ówczesnej trzeciej grupy inwalidzkiej. Ustalono w 2007r., że jest niepełnosprawnym w stopniu umiarkowanym, na skutek schorzeń o symbolach 05-R i 11-I. We wskazaniach orzeczenia z dnia 18.04.2007r. i z dnia 25.07.2012r. ustalono, że wymaga odpowiedniego zatrudnienia w warunkach chronionych.

(bezsporne)

Na podstawie skierowania do pracy A. B. pracował na stanowisku tłoczarz metalu od 23.07.1981r. w (...) Spółdzielni (...) w O., na podstawie umowy o pracę, początkowo na czas określony, a następnie na czas nieokreślony. Powód należał do członków Spółdzielni (...) w O..

(bezsporne)

Wszystkie maszyny na hali produkcyjnej są przystosowane do pracy na siedząco lub na stojąco. Przyciski w maszynach są nożne lub ręczne. Pracownik z zasady wkłada różnej wielkości blachy i naciska na włącznik; następuje opadnięcie stempla w prasie, który wykrawa otwory lub wykonuje inną czynność w zależności od rodzaju stempla.

Na dziale gilotyn były cięte wszystkie materiały na poszczególne działy. Co jakiś czas, sporadycznie, zdarzała się taka produkcja, że do jednej maszyny wkładano był cały arkusz blachy 2 x 1,5m. Na ten automat wkładane były duże arkusze. Na stanowisku, na jednym miejscu leżały arkusze blachy do przerobienia, na drugim stanowisku leżały już po wykonaniu operacji.

Przy takiej produkcji A. B. brał arkusze blachy i wkładając je do różnych maszyn wycinał fragmenty, obcinał rogi, zaginał, brał kawałek formatki i robił różnego rodzaju zagięcia arkusza. Powód wykonywał te czynności stojąc lub siedząc.

Z zasady zaczynając pracę przy innych produkcjach powód jak inni pracownicy zakładał tzw. bazę i od tego ustalał, jak wyciąć następny rząd w blasze. Polegało to na tym, że musiał pochylić się i ręką kołek przekładać na następny otwór, a maszyna wybijała kolejny rząd na tym kawałku blachy. Optymalnie robiła te czynności siedząc, gdyż podczas stania, trudno mu było celować.

Przy innej maszynie powód miał blachy wycięte po 56 cm długości i około 45 cm szerokości. Z prawej strony z palety arkusze były przez niego delikatnie przekładane na stempel. Przy tej maszynie powód pracował siedząc, gdyż praca wtedy była wykonywana na wysokości jego twarzy.

Czasem powód wywiercał otwory na wiertarce. Przy operacji wykrawania sit na przykład, powód przesuwiał blachę i naciskał pedał, następowało opadnięcie, a przyrząd wykrawał pewien rząd otworów, powód znów przesuwiał, naciskał pedał i znowu następowało opadnięcie stempla. Potem odkładał blachę na drugie stanowisko.

Innym stanowiskiem pracy, na którym pracował A. B., była maszyna do wykrawania drobnych detali. Część robocza, np.: wycinania rogów była niska, obudowa maszyny przysłaniała element pracujący więc powód miał optymalny widok, jak siedział.

Przy produkcji cienkich, małych detali A. B. posługiwał się pęsetką, którą wkładał do maszyny elementy. Przy tej maszynie powód pracował siedząc. Maszyna uderzała, robiła zagięcie i powód pęsetką z tego przyrządu przekładał element do pojemnika. Operacje przy tych maszynach robił również na siedząco.

Następna czynnością, którą wykonywał powód było przygotowanie rozebranej na detale szuflady, (...)

(przesłuchanie powoda –k. 48v-50, 97-98, przesłuchanie pozwanego-k.92-97)

(...) Spółdzielnia (...) w O. jest zakładem pracy chronionej. Zgodnie ze Statutem celem jej działania jest prowadzenie takiej działalności gospodarczej, która umożliwi rehabilitację osób niepełnosprawnych w procesie pracy i zaspokojenie potrzeby pracy zawodowej zrzeszającym się w spółdzielni osobom niepełnosprawnym, przy czym działalność ta jest realizowana we wspólnym przedsiębiorstwie prowadzonym na zasadach samorządu spółdzielczego, rachunku ekonomicznego oraz wolnego rynku, zapewniających członkom zaspokojenie potrzeb bytowych i inne korzyści materialne i społeczne. Przedmiotem działalności jest zawodowa i społeczna rehabilitacja osób niepełnosprawnych i prowadzenie wszelkiej innej działalności gospodarczej stwarzającej warunki rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Praca we wspólnym przedsiębiorstwie jest świadczona osobiście. Członek i Spółdzielnia mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy, a proces pracy i rodzaj zatrudnienia dostosowane są do stanu zdrowia, możliwości fizycznych i psychicznych zatrudnionych inwalidów. Spółdzielnia prowadzi działalność w oparciu o przepisy ustawy Prawo Spółdzielcze. (§ 2-5)

Członek przede wszystkim ma prawo do zatrudnienia stosownie do swoich kwalifikacji zawodowych i osobistych, stanu zdrowia i aktualnych możliwości gospodarczych, a także pobierania wynagrodzenia za tę pracę. Członek pracownik Spółdzielni między innymi ma obowiązek uczestniczenia w realizacji gospodarczych, rehabilitacyjnych i społeczno-wychowawczych zadań Spółdzielni, pozostawania ze Spółdzielnią w stosunku pracy oraz osobistego, starannego i sumiennego wykonywania umówionej pracy, stosowania się do postanowień Statutu, regulaminów i uchwał, uczestniczenia w pokrywaniu strat Spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów i kwot z waloryzacji (§ 12-13).

Członkostwo ustaje wskutek między innymi wykreślenia członka z rejestru Spółdzielni lub osiągnięcia wieku emerytalnego i złożenia wypowiedzenia członkostwa. Wykreślenie członka ze Spółdzielni następuje tylko w wypadku, gdy członek nie jest zatrudniony w Spółdzielni przez okres dłuższy niż jeden rok z przyczyn niezawinionych przez Spółdzielnię; członek utracił całkowicie lub w znacznym stopniu zdolność do pracy, a Spółdzielnia nie może zatrudnić go na stanowisku odpowiadającym jego ograniczonej zdolności do pracy; członek utracił pełną zdolność do czynności prawnych. W przypadku, gdy członek utracił całkowicie lub w znacznym stopniu zdolność do pracy, a Spółdzielnia nie może zatrudnić go na stanowisku odpowiadającym jego ograniczonej zdolności do pracy, wykreślenie członka zatrudnionego na podstawie spółdzielczej umowy o pracę staje się skuteczne z upływem okresu odpowiadającego okresowi wypowiedzenia umowy, na podstawie której członek był zatrudniony.

Uchwałę w sprawie wykreślenia podejmuje Rada z własnej inicjatywy lub na wniosek zarządu, po zasięgnięciu opinii właściwego związku zawodowego. Rada w terminie 2 tygodni od podjęcia uchwały powiadamia członka na piśmie wraz z uzasadnieniem, ze wskazaniem szczegółowych przyczyn i motywów. (§ 14-19)

Wykreślenie staje się skuteczne z chwilą bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej, chyba, że członek przed upływem tego terminu wniósł odwołanie od uchwały rady do walnego zgromadzenia, bezskutecznego upływu terminu do wniesienia do walnego zgromadzenia odwołania od uchwały rady nadzorczej, jeżeli termin ten jest dłuższy od terminu do zaskarżenia do sądu uchwały rady, bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały walnego zgromadzenia, prawomocnego oddalenia przez sąd, powództwa o uchylenie uchwały rady albo walnego zgromadzenia (§ 21)

Członkowi Spółdzielni przysługuje prawo odwołania się w trybie wewnątrzspółdzielczym, w szczególności w sprawach dotyczących jego zatrudnienia, rozwiązania spółdzielczej umowy o pracę. Odwołanie wnosi się do Rady za pośrednictwem zarządu w terminie 14 dni od daty doręczenia pisma, a Rada powinna rozpatrzyć odwołanie w terminie 60 dni. Członek może dochodzić swych praw do wyczerpania postępowania wewnątrzspółdzielczego. Zarząd Spółdzielni obowiązany jest zawiadomić członka na piśmie o uchwałę Rady Nadzorczej z uzasadnieniem w terminie 7 dni od daty jej powzięcia. Jeśli członek wniósł odwołanie do Rady Nadzorczej, termin do występowania przed sądem określonym przed Sądem określonym w art. 197 § 1 prawa spółdzielczego biegnie od doręczenia członkowi zawiadomienia wraz z uzasadnieniem o uchwale lub upływu terminu do rozpatrzenia przez Radę odwołania. Wniesienie przez członka odwołania w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym powoduje zawieszenie biegu przedawnienia i terminów zawitych (§ 23).

(bezsporne)

W 2011r. A. B. otrzymał zaświadczenie lekarskie, z którego wynikało, że z uwagi na ciężką postać (...) nie powinien przebywać bez możliwości udzielenia pomocy.

(dokumenty-k.87-89)

Do lipca w 2013r. A. B. nie korzystał ze zwolnienia lekarskiego.

Na skutek nie gojącej się rany lewej łydki, powód przebywał na zwolnieniu lekarskim od dnia 29.07.2013r. do dnia 24.01.2014r. (180 dni). Zwolnienie lekarskie nie zostało wystawione na dni 25 i 26.01.2014r. (sobota i niedziela), gdyż soboty i niedziele są dniem wolnym od pracy w (...) Spółdzielni (...) w O.. Powód przed powrotem do pracy skontaktował się z pozwaną celem ustalenia godziny przybycia do zakładu pracy. Zwrócił się także do Prezesa Spółdzielni o udzielenie mu urlopu, ale pracodawca odmówił.

Pismem z dnia 09.01.2014r. A. B. został poinformowany, że urlop nie zostanie udzielony ani w dniach 27.01.2014r. -28.02.2014r. za rok 2013, ani w dniach 03.03.2014r. – 31.03.2014r. za rok 2014. W uzasadnieniu zostało stwierdzone, że nie jest możliwe udzielenie urlopu wypoczynkowego w trakcie niezdolności do pracy oraz konieczność zapewnienia normalnego toku pracy Spółdzielni z uwagi na konieczność odbudowania stanów magazynowych wyrobów gotowych.

Po przybyciu do zakładu w dniu 27.01.2014r. A. B. przedstawił 3 zaświadczenia lekarzy prowadzących z dni 14.01.2014r., 20.01.2014r. i 21.01.2014r. o powolnym gojeniu się rany podudzia lewego, zdolności do powrotu do pracy na dotychczasowym stanowisku pracy i o zakończeniu leczenia. Zaświadczenia wskazywały na pracę siedzącą.

W dniu 27.01.2014r. lekarz zakładowy stwierdził brak zdolności do pracy na zajmowanym przez powoda stanowisku – tłoczarz metalu, ślusarz z tym dniem.

Prezes Spółdzielni nie zaproponował A. B. pracy na innym stanowisku, niż dotychczasowe.

W dniu 28.01.2014r. zostało skierowane do (...) Spółdzielni (...) w O. pismo, w który Prezes poinformował, że zamierza rozwiązać bez zachowania okresu wypowiedzenia umowę o pracę zawartą w dniu 28.10.1981r. z powodem

na podstawie art. 53 § 1 kp. Przyczyną rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia jest wyczerpanie okresu zasiłkowego i dalsza niezdolność do jakiegokolwiek pracy w Spółdzielni po tym okresie, zgodnie z orzeczeniem zakładowego lekarza medycyny pracy.

W dniu 31.01.2014r. związek zawodowy nie wyraził zgody na rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 kp, gdyż stanowiłoby to naruszenie przepisów prawa, w szczególności ustawy o zatrudnieniu i rehabilitacji niepełnosprawnych, statutu Spółdzielni oraz art. 53 § 1 kodeksu pracy. Związek wskazał, że powód od razu został zwolniony, jednocześnie nie było zastrzeżeń do jego pracy. W uzasadnieniu związek wskazał, że powód jest osobą chorą i od 35 lat pracuje w spółdzielni jako zakładzie pracy chronionej, ostatnio przebywał na zwolnieniu, lecz jego stan zdrowia się poprawił na tyle, że może przystąpić do pracy, co wynika z zaświadczeń lekarskich. Związek kontynuował, że przyczyny nieobecności ustały, a orzeczenie lekarza zakładowego jest nieprawomocne. Związki wskazały, że w chwili składania wniosku brak było podstaw do odmówienia powodowi możliwości skorzystania z urlopu wypoczynkowego.

(przesłuchanie powoda –k. 48v-50, 97-98, przesłuchanie pozwanego-k.92-97, pismo –k. 53, dokumenty w aktach osobowych powoda –części B)

W piśmie z dnia 03.03.2014r. (...) Spółdzielni (...) w O. nie wyraził zgody na wykreślenie A. B. z rejestru członków, wskazując, że narusza to przepis paragrafu 3 i 4 statutu Spółdzielni. W uzasadnieniu oprócz argumentów wskazanych we wcześniejszym piśmie związek podniósł między innymi, że mimo iż powód jest niezdolny do pracy na dotychczasowym stanowisku, a nie w warunkach zakładu pracy chronionej.

(pismo –k.54)

Pismem z dnia 09.04.2014r. A. B. został poinformowany o tym, że decyzją z dnia 04.04.2014r. Rady Nadzorczej M. (...) w O. został wykreślony z rejestru członków spółdzielni poczynając od dnia 31.07.2014r. Został pouczone o możliwości odwołania się do Walnego Zgromadzenia. Nie odwołał się od decyzji. Obecnie na stanowisku pracy powoda pracują inne osoby.

(przesłuchanie powoda –k. 48v-50, 97-98, przesłuchanie pozwanego-k.92-97, dokumenty –k.80-82)

Ostatnie wynagrodzenie otrzymane przez powoda wynosiło (...)

(dokumenty –k. 66)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenia powoda zasługują na uwzględnienie.

Sąd dał wiarę dokumentom przedłożonym, gdyż żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości. Sąd ocenił przedłożone dokumenty dotyczące odzyskania zdolności do pracy jako wiarygodne, jednocześnie nie dał wiary, że okres zasiłkowy wskazany w jednym z dokumentów wyniósł 182 dni, skoro co innego wynika z przeliczenia dni, za które powód uzyskał zwolnienie lekarskie.

Sąd dał w znacznej mierze wiarę stronom, gdyż okoliczności przez nie podane zostały potwierdzone przez złożone dokumenty.

Sąd dał wiarę pozwanemu co do opisu czynności na stanowiskach powoda, gdyż obrazowo je przedstawił. Sąd jednak uwzględnił modyfikacje wynikające z opisu czynności powoda, który osobiście pracował na różnych urządzeniach przez wiele lat i miał własne doświadczenia i spostrzeżenia związane z wykonywaniem poszczególnych etapów pracy.

Przepis art. 181 a § 1 i 3 ustawy z dnia 16.09.1982r. Prawo spółdzielcze (jt. Dz.U. 2013r., poz. 1443), wprost stanowi, że przedmiotem działalności spółdzielni inwalidów jest zawodowa i społeczna rehabilitacja inwalidów przez pracę w prowadzonym wspólnie przedsiębiorstwie. W celu zapewnienia warunków wykonywania zadań statutowych, mających szczególny charakter społeczny, spółdzielnie, o których mowa w § 1 i 2, korzystają z wszechstronnej pomocy

organów władzy państwowej oraz administracji rządowej i samorządowej oraz ze zwolnień i ulg w świadczeniach publicznoprawnych, określonych w odrębnych przepisach. Zbliżone uregulowanie znajduje się również w Statucie Spółdzielni.

Pozwana zatem była zobowiązana do wypełniania zadań ustawowych i statutowych, mając na względzie, że członek dzieli los Spółdzielni i w przypadku jej nieodpowiedniego wyniku finansowego nie uzyskuje części swego dochodu związanego ze spółdzielczą umową o pracę.

Należy podkreślić, że w myśl art. 186 § 1 cytowanej ustawy, spółdzielcza umowa o pracę wygasa dopiero z ustaniem członkostwa oraz w wypadkach, w których przepisy prawa pracy przewidują wygaśnięcie umowy o pracę z mocy prawa. Zaś zgodnie z § 2 tegoż artykułu, rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę w czasie trwania członkostwa jest niedopuszczalne, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 187 i 189 oraz rozwiązania tej umowy na skutek nieuzasadnionej odmowy przyjęcia nowych warunków pracy lub płacy, a także rozwiązania jej na mocy porozumienia stron przy jednoczesnym wypowiedzeniu przez członka członkostwa.

Co prawda w myśl art. 189 § 1 cytowanej ustawy, w czasie trwania członkostwa spółdzielnia może rozwiązać spółdzielczą umowę o pracę bez wypowiedzenia, ale może to dokonać tylko z przyczyn uzasadniających według przepisów kodeksu pracy takie rozwiązanie umowy bez winy pracownika.

Należy też podkreślić, że przepisy art. 182-198 ustawy –prawo spółdzielcze jako szczególne mają pierwszeństwo w stosowaniu, a zgodnie z art. 199, tylko w sprawach nieuregulowanych tymi przepisami do spółdzielczej umowy o pracę stosuje się odpowiednio przepisy prawa pracy.

Pozwana zatem złożyła oświadczenie i zachowała warunki formalne określone w art. 190 § 1 i art. 191 cytowanej ustawy, gdyż bezspornie przygotowała oświadczenie na piśmie i jego wręczenie poprzedziła współpracą ze związkami zawodowymi. Jednocześnie nie wzięła pod uwagę argumentów przedstawionych przez związek zawodowy.

Oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia zawiera konkretne przyczyny. Pierwszą z nich jest wyczerpanie okresu zasiłkowego. Należy podkreślić, że okres zasiłkowy powinien być oceniany według przepisów kodeksu pracy.

Zgodnie z art. 53 § 1 i 3 kp w zw. z art. 199 ustawy –prawo spółdzielcze, pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia, w przypadku, gdy niezdolność do pracy pracownika trwa dłużej niż okres łącznie pobierania wynagrodzenia chorobowego określonego w art. 92 kp – 33 dni i zasiłku chorobowego oraz pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące w przypadku zatrudnienia u danego pracodawcy co najmniej przez 6 miesięcy. Bezspornym był zaś, że powód pracował znacznie dłużej.

Zgodnie z art. 8 i z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz.U. z 2014r., poz. 159) okres pobierania zasiłku wynosi do 182 dni. Do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa między ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni.

Powód, co jest bezsporne, nie korzystał ze zwolnienia lekarskiego w 2013r. przed miesiącem lipcem. Jego niezdolność do pracy rozpoczęła się w dniu 29.07.2013r. a zakończyła w dniu 24.01.2014r. (łącznie trwała 180 dni, a nie jak błędnie podał lekarz 182 dni). Nie doszło zatem do wyczerpania okresu zasiłkowego, o którym mowa w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę. Wymieniona przyczyna nie jest uzasadniona.

Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia nie może nastąpić po stawieniu się pracownika do pracy w związku z ustaniem przyczyny jego nieobecności. Powód zaś stawiał się do pracy i przedstawił 3 zaświadczenia o zdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku. Jednocześnie lekarz medycyny pracy uznał go za niezdolnego do pracy na dotychczasowym stanowisku pracy.

Przepis art. 53 § 5 kp stanowi dodatkowo, że pracownik ma roszczenie o zawarcie z nim umowy o pracę. Może on także dochodzić odszkodowania za okres pozostawania bez pracy, jeżeli pracodawca - wbrew obowiązkowi wynikającemu z tego przepisu - nie zawarł z nim umowy w terminie niezwłocznym, licząc od możliwości ponownego zatrudnienia pracownika zgłaszającego swój powrót. Możliwość zatrudnienia należy rozpatrywać nie tylko w odniesieniu do rodzaju pracy uprzednio wykonywanej przez pracownika, ale także z uwzględnieniem jego kwalifikacji. O istnieniu możliwości ponownego zatrudnienia pracownika należy wnioskować na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności mając na uwadze, czy pracodawca zatrudnia - po zgłoszeniu przez pracownika powrotu do pracy - inne osoby, których pracę mógłby wykonywać pracownik zgłaszający powrót do pracy.

Ponadto należy podkreślić, że ponad uregulowanie ochronne z art. 53 § 3 i 5 kp, prawo spółdzielcze przewiduje własne, dalej idące regulacje. Zgodnie bowiem z art. 192 § 1 cytowanej ustawy, po ustaniu przyczyn, które uzasadniały rozwiązanie przez spółdzielnię spółdzielczej umowy o pracę bez wypowiedzenia w czasie trwania członkostwa, spółdzielnia i członek spółdzielni obowiązani są zawrzeć spółdzielczą umowę o pracę.

Wszystkie wymienione przepisy wskazują na to, że spółdzielczy stosunek pracy jest objęty szczególną ochroną, zatem skorzystanie przez Spółdzielnię jako pracodawcę z prawa do złożenia oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia musi być wszechstronnie rozważone przed podjęciem decyzji. (...) Spółdzielnia (...) w O. nie dokonała takiej oceny w chwili, gdy powód był członkiem Spółdzielni, na co wskazuje druga przyczyna wypowiedzenia.

Pozwana wskazała, że jest nią dalsza niezdolność do pracy, po okresie wyczerpania okresu zasiłkowego, zgodnie z orzeczeniem zakładowego lekarza medycyny pracy z dnia 27.01.2014r.

W myśl art. 155 § 1 i 2 cytowanej ustawy zdolny do pracy członek spółdzielni ma prawo i obowiązek pracować w spółdzielni w rozmiarze ustalonym corocznie przez zarząd, stosownie do potrzeb wynikających z planu działalności gospodarczej spółdzielni. Przy przydzielaniu pracy członkom spółdzielnia powinna uwzględniać ich kwalifikacje zawodowe i osobiste. Również zgodnie z art. 182 § 1 do 4 cytowanej ustawy, Spółdzielnia i członek spółdzielni mają obowiązek pozostawania ze sobą w stosunku pracy. Poza wyjątkami przewidzianymi w przepisach ustawy odmowa pozostawania w takim stosunku stanowi naruszenie istotnych praw i obowiązków wynikających ze stosunku członkostwa. Członek ma prawo do zatrudnienia stosownie do swoich kwalifikacji zawodowych i osobistych oraz aktualnych możliwości gospodarczych spółdzielni. Stosunek pracy pomiędzy spółdzielnią a jej członkiem nawiązuje się przez spółdzielczą umowę o pracę. W razie nie nawiązania stosunku pracy z winy spółdzielni, członek może dochodzić przez cały czas trwania członkostwa zawarcia spółdzielczej umowy o pracę. Niezależnie od tego może on, w ciągu roku od dnia powstania członkostwa, dochodzić odszkodowania według przepisów prawa cywilnego.

Pozwana Spółdzielnia miała zatem obowiązek zatrudniać powoda zgodnie z jego aktualnymi po powrocie ze zwolnienia lekarskiego możliwościami fizycznymi i kwalifikacjami zawodowymi.

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego, powód w dniu 27.01.2014r. przedstawił 3 zaświadczenia o zdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku pracy. Jednak lekarz zakładowy, znając opisaną wyżej specyfikę czynności wykonywanych przez powoda, stwierdził w dniu 27.01.2014r., że powód nie był zdolny do pracy na stanowisku tłoczarz w metalu, ślusarz.

Powód nadal posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności i wymaga pracy w zakładzie pracy chronionej. Lekarz w dniu 27.01.2014r. nie stwierdził, że powód stracił całkowicie zdolność do pracy.

Umknęło to uwadze pozwanej Spółdzielni, o czym świadczy treść pisma skierowanego do związków zawodowych z dnia 28.01.2014r. W odpowiedzi zatem (...) Spółdzielnia (...) w O., wskazał, że nie może dojść do rozwiązania umowy o pracę z powodem, gdyż spółdzielczy stosunek pracy jest szczególnie chroniony.

Skoro pozwana Spółdzielnia uznała, że zaistniała utrata przez członka zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy stwierdzonej orzeczeniem lekarskim była uprawniona do zastosowania instytucji opisanej w art. 184 § 1 cytowanej ustawy. Zgodnie z tym przepisem, w takiej sytuacji, pozwana Spółdzielnia była uprawniona jedynie

do wypowiedzenia powodowi jako członkowi spółdzielni warunków pracy lub płacy przy czym zaproponowane członkowi nowe warunki pracy lub płacy powinny być odpowiadać jego kwalifikacjom i możliwościom gospodarczym spółdzielni.

Twierdzenie pozwanego, że skoro w 2011r. powód nie przyjął zaproponowanych mu wtedy nowych warunków pracy i płacy na stanowisku portiera i przedstawił zaświadczenie o przeciwwskazaniach do wykonywania pracy, w której nie można udzielić szybko pomocy, nie jest wystarczające do przyjęcia, że pozwana wypełniła swoje obowiązki wynikające ze Statutu i cytowanych wyżej przepisów prawa spółdzielczego.

Podkreślić należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 11 grudnia 2009 r. II PK 158/09 (OSNP 2011/11/-14/170) ugruntowany jest pogląd, że złożenie przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego może być uznane za niedotrzymanie gwarancji zatrudnienia tylko wówczas, gdy z całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności z treści zaproponowanych pracownikowi nowych warunków pracy i płacy, wynika, że rzeczywista wola pracodawcy nie jest kontynuacja stosunku pracy, lecz jego definitywne zakończenie. Z wcześniejszych wywodów wynika, iż pozwany nie miał zamiaru kontynuowania spółdzielczego stosunku pracy z powodem, zatem nie skorzystał ze swoich uprawnień w zakresie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu warunków spółdzielczej umowy o pracę.

Bezsporne było, że powód otrzymał dopiero w dniu 09.04.2014r. informację o podjęciu decyzji o wykreśleniu go z rejestru członków i to z dniem 30.07.2014r., zatem przed datą prawomocnego wykreślenia z rejestru spółdzielni, strony były zobowiązane do pozostawania w ramach spółdzielczej umowy o pracę. Sąd zaś ocenia rozwiązanie umowy o pracę na moment złożenia tego oświadczenia. Rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę w czasie trwania członkostwa było niedopuszczalne w myśl art. 186. § 1 i § 2 cytowanej ustawy.

Na mocy 189 § 2 i 3 cytowanej ustawy, członkowi, z którym rozwiązano spółdzielczą umowę o pracę bez wypowiedzenia mimo braku przyczyn, o których mowa w paragrafie poprzedzającym, służy roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach, a w przypadku podjęcia pracy w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy według zasad określonych w art. 188 § 2, nie mniej jednak niż w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Wobec powyższego na podstawie powołanych przepisów, przywrócił powoda do pracy u pozwanego na dotychczasowych warunkach pracy i płacy, jak w pkt I sentencji wyroku.

W myśl art. 188 § 1 i § 2 cytowanej ustawy członkowi spółdzielni, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, przysługuje za czas pozostawania bez pracy, nie dłuższy jednak niż sześć miesięcy, wynagrodzenie obliczone na podstawie przeciętnego wynagrodzenia bieżącego z ostatnich trzech miesięcy oraz odpowiedni udział w części nadwyżki bilansowej. Skoro powód żądał zasądzenia tylko (...) (trzymiesięcznego wynagrodzenie, powołując się na treść art. 57 kp, to Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda żadaną kwotę tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, jak w pkt II sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., § 6 pkt 3) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę (...) (pkt III wyroku) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 108 kpc i art. 113 ust 2 ustawy z dnia 28.07.2005r., o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010, poz.90, z późn. zm.), Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę (...) zł tytułem opłaty, od której powód był zwolniony.

Na podstawie art. 477² § 1 kpc, Sąd orzekł o rygorze natychmiastowej wykonalności, co do kwoty(...). jak w pkt V wyroku.

SSR Barbara Kokoryn